

Vlaamse
ORPADT-Enquête
Resultaten 2006

Inhoud

Inleiding	4
Resultaten	5
<i>Deelnemende centra</i>	5
<i>Personeel</i>	5
<i>Aanbod van dialysemodaliteiten</i>	6
<i>Evolutie van chronische dialysebehandelingen</i>	6
<i>Acute nierinsufficiëntie</i>	7
<i>Chronische dialyse: Evolutie dialysepopulatie</i>	8
<i>Dialysecentra: aantal chronische patiënten per centrum</i>	8
<i>Chronische dialyse: Demografie</i>	9
<i>Diabetes nefropathie</i>	9
<i>Invaliditeit</i>	10
<i>Infectieuze serologie</i>	10
<i>HD: Anticoagulatie</i>	11
<i>HD: Preventie van botaandoeningen</i>	12
<i>HD: Anemie behandeling</i>	12
<i>HD: Toegangswegen</i>	13
<i>HD: Technische aspecten</i>	14
<i>HD: Hygienisch management</i>	14
<i>HD: Kwaliteitsbewaking</i>	15
<i>Patiëntenvervoer van en naar het dialysecentrum</i>	15
<i>Peritoneale dialyse</i>	16
<i>Transplantaties</i>	18
<i>Dieetadvies</i>	19
<i>Sociaal advies</i>	20
Gebruikte afkortingen	21
Samenvatting	22

Inleiding

Beste collega's,

Enkele maanden geleden werd uw medewerking gevraagd voor de zevende Vlaamse ORPADT en DTV enquête 2006. Met genoegen kunnen we u vandaag, in deze speciale Forum uitgave, de resultaten van deze studie voorstellen.

Het opzet is ondertussen goed bekend binnen het multidisciplinair nefrologisch team en levert belangrijke praktijkgegevens op waardoor de kwaliteit van zorg kan geëvalueerd en vergeleken worden met andere Vlaamse centra.

De combinatie met het ambitieuze European Practice Database (EPD) project, ingericht door EDTNA/ ERCA, kan opnieuw een succes genoemd worden.

De observatieperiode was het kalenderjaar 2006 en omvat 3446 patiënten met nierinsufficiëntie. De participatie was overweldigend, want 25 op de 27 centra stuurden de vragenlijsten ingevuld terug.

Ook in de satellietcentra werden bijzondere inspanningen geleverd, wat ons bijkomende informatie over de nefrologische zorgverlening heeft opgeleverd.

Philippe Duym (AZ Maria Middelaes Gent), de leider van dit project, werd bijgestaan door de leden van de werkgroep registratie.

Langs deze weg willen Paul Van Malderen, als voorzitter ORPADT Vlaanderen, en ikzelf de EPD coördinatoren, de nationale EPD stuurgroep en in het bijzonder Michel Roden van harte danken voor hun belangrijke medewerking en inzet bij deze registratie.

Verder een woord van dank aan alle diensthoofden, hoofdverpleegkundigen en gezondheidswerkers uit het multidisciplinair team van de verschillende dialysecentra voor het verlenen van hun steun aan deze studie.

Tenslotte willen we ook de Vlaamse nefrologen en de Vlaamse nefrologenvereniging NBYN danken voor hun goedkeuring en steun aan dit project.

Zonder deze samenwerking zou het zo bijzonder slagen onmogelijk zijn geweest.

Zoals beloofd, worden de resultaten u in boekvorm en Cd-rom aangeleverd via de diensthoofden van de verschillende dialysecentra en zal de enquête downloadbaar zijn via de homepage van onze vereniging www.orpadt.be.

Wij hopen dat deze studie opnieuw een belangrijke bijdrage kan leveren tot het deskundig uitbouwen van de nefrologische zorgverlening in al haar aspecten.

Namens het ORPADT-Vlaams Bestuur,

Paul Van Malderen
Voorzitter ORPADT Vlaanderen

Philippe Duym
Voorzitter werkgroep registratie

Praktische uitvoering

Statistische verwerking en analyse

Monique Elseviers

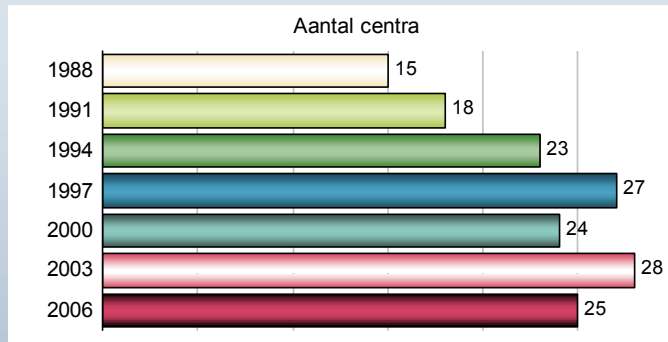
Grafische voorstelling en lay-out

Dirk De Weerd

Enquête 2006

Deelnemende centra

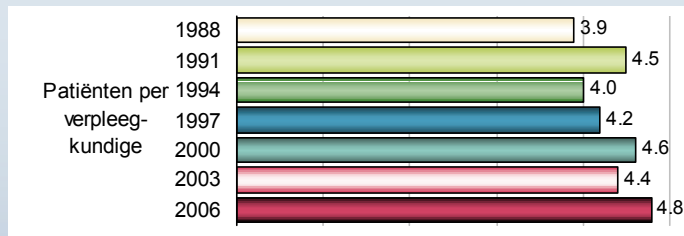

- ✓ Deze enquête omvat resultaten van 25 op 27 Vlaamse dialysecentra voor volwassenen.
- ✓ De 2 centra voor kinderdialyse werden niet opgenomen in deze bevraging.
- ✓ Aan de 25 hoofdcentra waren 44 satellietcentra verbonden.
- ✓ 4 van de 25 centra behoorden tot een universitair ziekenhuis.

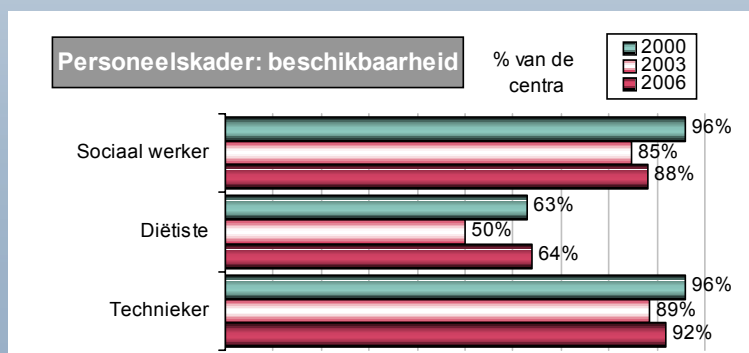

Enquête 2006

Personeel

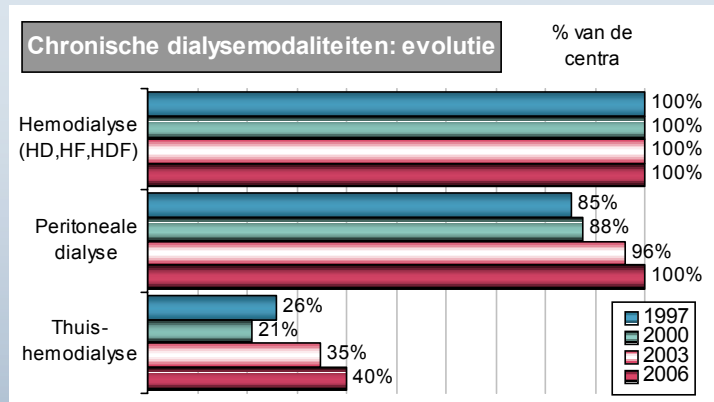
- ✓ Het totaal aantal verpleegkundigen in deze 66 centra was 843 full-time equivalenten, variërend per centrum van 1.2 tot 57.
- ✓ Om de vergelijkbaarheid met vorige metingen te bewaren werd in bovenstaande grafiek de gemiddelde patiënt-verpleegkundige ratio weergegeven per centrum. De satellietcentra kenden een hogere ratio (5.5 ± 1.7) dan de hoofdcentra (3.3 ± 0.7).

Enquête 2006

Aanbod van dialysemodaliteiten

4 centra behandelden patiënten met thuisdialyse
 In totaal werden 9 patiënten met thuisdialyse behandeld
 Niemand werd behandeld met nachtdialyse thuis

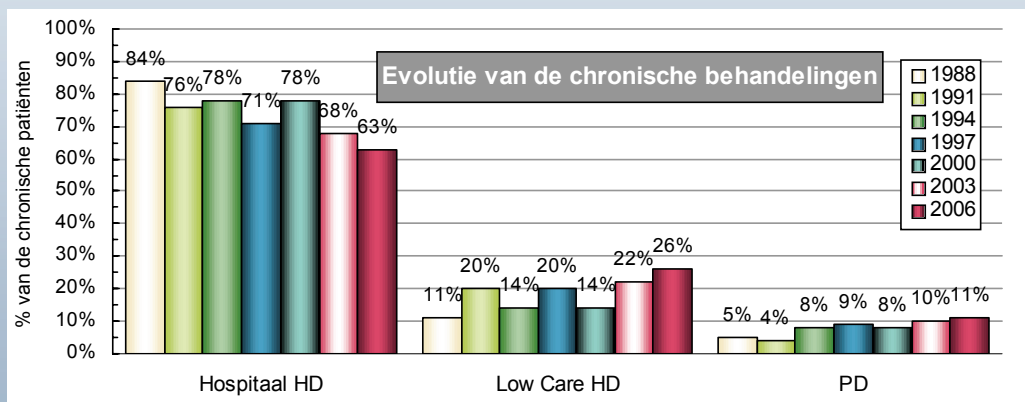
4 centra behandelden patiënten met nachtdialyse in het centrum
 In totaal werden 46 patiënten met nachtdialyse in het centrum behandeld

16 centra behandelden patiënten met 4x dialyse per week
 3 centra behandelden patiënten met 5x dialyse per week
 In totaal werden 45 patiënten meer dan 3x per week behandeld

Enquête 2006

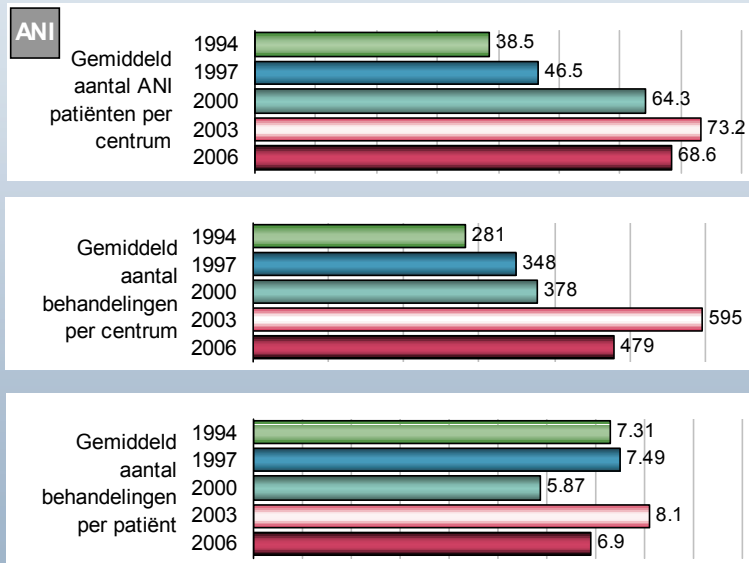
Evolutie van chronische dialysebehandelingen

Enquête 2006

Acute nierinsufficiëntie (ANI) (1)

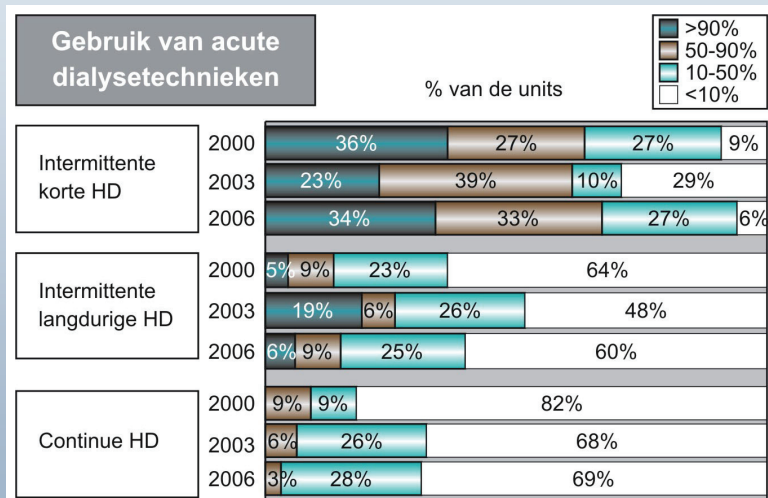

Opmerking: Resultaten omvatten enkel acute behandelingen uitgevoerd door de nefrologische dienst.

Enquête 2006

Acute nierinsufficiëntie (2)

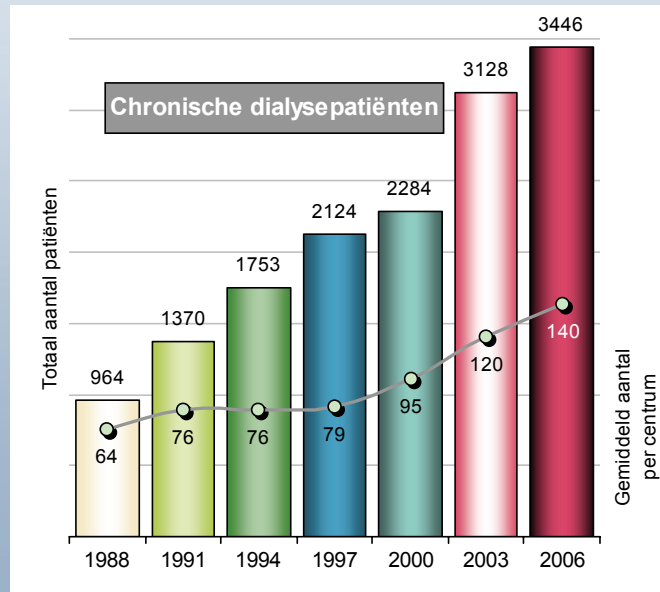

Chronische dialyse: Evolutie dialysepopulatie

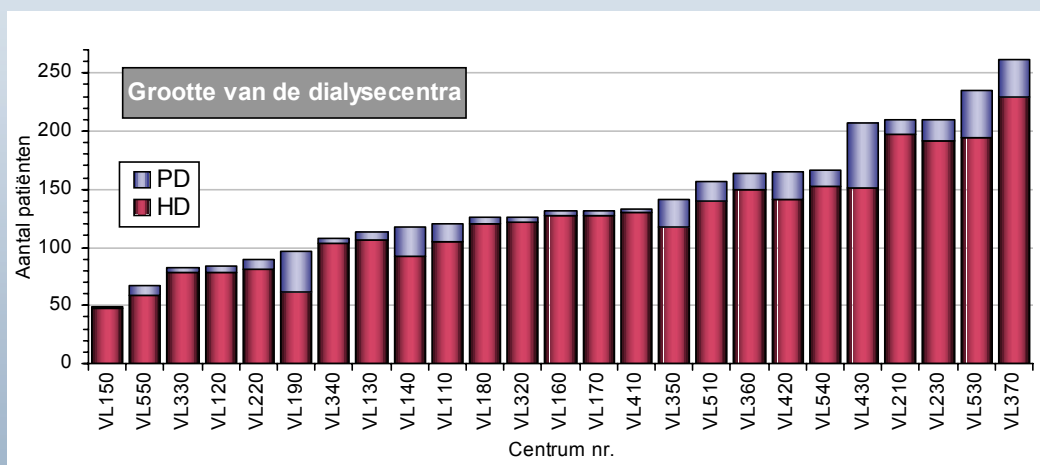
Enquête 2006

- ✓ Het totaal aantal chronische patiënten in de 25 centra was 3446.
- ✓ Het gemiddelde per centrum was 140 patiënten (var. 49-262).
- ✓ Hoofdcentra hadden gemiddeld 90 patiënten (var. 34-175), terwijl satellietcentra gemiddeld 21 patiënten hadden (var. 6-83).

Dialysecentra: aantal chronische patiënten per centrum

Enquête 2006

Gebruikte afkortingen

ANI	Acute nierinsufficiëntie
APD	Automatische peritoneale dialyse
AV	Arterioveneus
CAPD	Continue ambulante peritoneale dialyse
CrCl	Kreatinineklaring
EPD	European Practice Database (Europese Zorgpraktijk Databank)
EPO	Erythropoëtine
HBV	Hepatitis B virus
HCV	Hepatitis C virus
HD	Haemodialyse
HIV	Humaan immunodeficiëntievirus
KTV	Membranaire klaringscapaciteit x behandelingstijd / distributievolume
LMW	Laag moleculair gewicht heparine
MRSA	Meticilline resistente <i>Staphylococcus aureus</i>
PCR	Eiwitafbraak coëfficiënt
PD	Peritoneale dialyse
PRU	Procent reductie van ureum
RO	Omgekeerde osmose
TAC	Gemiddelde ureumconcentratie over de tijd
Tx	Transplantatie
TNI	Terminale nierinsufficiëntie

Samenvatting

- 25 van de 27 Vlaamse dialysecentra namen deel aan de enquête. Aan de 25 hoofdcentra waren 44 satellietcentra verbonden en 2 kinderdialysecentra.
- 843 full-time equivalenten verpleegkundigen waren tewerkgesteld in de Vlaamse dialysecentra met een gemiddelde ratio die varieerde van 3.3 patiënten per verpleegkundige in de hoofdcentra tot 5.5 in de satellietcentra.
- In 2006 werden per centrum gemiddeld 69 patiënten met acute nierinsufficiëntie behandeld, terwijl in 1994 dit gemiddelde slechts 38 bedroeg.
- Het totaal aantal chronische dialysepatiënten en het aantal behandeld per centrum stijgt verder. Eind 2006 werden 3446 chronische dialysepatiënten behandeld in de 25 centra. Per centrum werden tussen 49 en 262 chronische dialysepatiënten behandeld met een gemiddelde van 90 in de hoofdcentra en 21 in de satellietcentra.
- 65% van de chronische dialysepatiënten was ouder dan 65 jaar, 5% ouder dan 85. De prevalentie van diabetische nefropathie steeg van 13% in 1991 tot 20% in 2006.
- De prevalentie van hepatitis B daalde tot 1.2% en bleef stabiel voor hepatitis C met 1.8%. De prevalentie van MRSA liep verder op van 0.7% in 2000 tot 2.4 in 2006. Dit kan gedeeltelijk verklaard worden doordat meer centra nu ook regelmatig screenen voor MRSA.
- 96% van de HD patiënten werd behandeld met EPO, 80% kreeg ook ijzersubstitutie. Bij PD gebeurde dit respectievelijk bij 74 en 30% van de patiënten. Voor de behandeling van botpathologie werd meestal calciumcarbonaat als fosfaatbinder gebruikt.
- Er is weinig evolutie in de soort van chronische behandeling die toegepast werd: 89% werd behandeld met HD waarvan 26% in een satellietcentrum, slechts 11% werd behandeld met PD.
- Als toegangsweg voor HD werden nog wel meest AV fistels gebruikt (54%), maar het gebruik van centrale katheters steeg alarmerend tot 39%. Het gebruik van het éénnaaldsysteem daalde verder tot 19%. Kunststofnaalden werden gebruikt bij 66% van de patiënten, metalen naalden met botte punt bij 3%.
- Het aantal centra met een regelmatige bacteriologische screening van de dialysevloeistof steeg tot 65%. Screening voor endotoxines steeg tot 50%
- Wat betreft peritoneale dialyse, steeg het gebruik van APD verder tot 71%. In Vlaanderen wachtten 56% van de centra minstens 2 weken vooraleer de katheter een eerste maal te gebruiken.
- 13% van de dialysepatiënten stond op de wachtlijst voor transplantatie. In 2006 werd 5.7% van de chronische dialysepopulatie getransplanteerd.
- 64% van de centra beschikten over een dialyse diëtiste. De frequentie van het voedingsadvies was voor alle groepen van patiënten sterk toegenomen. De betrokkenheid van diëtisten in de aanpassing van fosfaatbinders steeg tot 67%
- In de meeste centra werd sociaal advies systematisch gegeven aan HD patiënten. Vooral tijdens de predialyse fase en post-transplantatie werd dit advies enkel gegeven bij problemen. 88% van de centra beschikten over een sociaal werker.

